

TÜRSAB

TÜRKİYE SEYAHAT AÇENTALARI BİRLİĞİ
ASSOCIATION OF TURKISH TRAVEL AGENCIES

VAKANTIEBEURS

2015

TURİZM FUARI

DEĞERLENDİRME RAPORU

TÜRSAB

TÜRKİYE SEYAHAT AÇENTALARI BİRLİĞİ
ASSOCIATION OF TURKISH TRAVEL AGENCIES

AR-GE BİRİMİ

TÜRSAB VAKANTIEBEURS 2015 TURİZM FUARI DEĞERLENDİRME RAPORU

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) bu yıl 13-18 Ocak tarihleri arasında Hollanda'nın Utrecht kentinde gerçekleştirilen Vakantiebeurs Turizm Fuarı'na ilişkin değerlendirme raporunu açıkladı. Fuarda Türkiye'ye en çok turist gönderen beşinci ülke konumundaki Hollanda pazarında yaşanan gelişmeler değerlendirildi. Türk turizmcilerin yoğun katılımıyla gerçekleştirilen fuarda Hollanda pazarına ilişkin "last minute - son dakika rezervasyon"ların artacağı yönünde beklenti öne çıktı.

HOLLANDA GENEL EKONOMİK GÖRÜNÜM

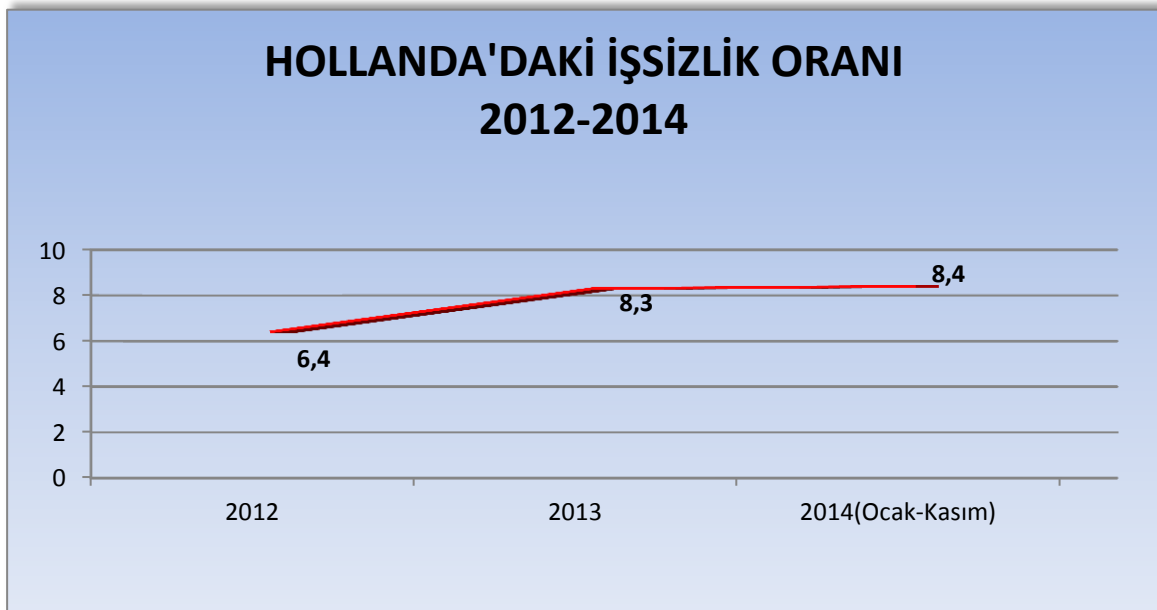
Hollanda 853 milyar Dolar'ı aşan gayrisafi yurtiçi hasılası ile Avrupa'nın altıncı, dünyanın ise 17'inci en büyük ekonomisine sahip ülke durumunda bulunuyor. Uluslararası Para Fonu (IMF) verilerine göre Hollanda ekonomisi, 2013 yılında 853 milyar 806 milyon dolarlık bir büyüklük oluşturdu. Yine IMF verilerine göre Hollanda'da kişi başına düşen milli gelir ise 50 bin 816 dolar seviyesinde gerçekleşti.

HOLLANDA TEMEL EKONOMİK VERİLER		
GSMH (2013)*	KİŞİBAŞINA DÜŞEN GELİR (2012)*	İŞSİZLİK ORANI (2013)**
853 806 000 000	50 816 \$	% 8,3

*Kaynak: Uluslararası Para Fonu (IMF)

**Kaynak: Hollanda İstatistik Kurumu (CBS)

Hollanda Ulusal İstatistik Kurumu (CBS) tarafından açıklanan verilere göre 2012 yılı sonunda %6,4 olan Hollanda'daki işsizlik oranı 2013 yılında %8,3'e yükseldi. CBS tarafından açıklanan 2014 yılının 11 aylık dönemine ilişkin verilere göre işsizlik oranındaki artış 2014 yılında da devam etti. 11 aylık dönem sonunda Hollanda'daki işsizlik oranı % 8,4'e yaklaştı.

*Kaynak: Hollanda İstatistik Kurumu (CBS)

HOLLANDA'DA ENFLASYON SON 25 YILIN EN DÜŞÜK SEVİYESİNDE

Ağırlıklı olarak ulaştırma, lojistik ve dağıtım sektörleri ile bankacılık, sigortacılık madencilik, metal, petrol ürünleri, gıda ve kimya sanayileri üzerine kurulu olan Hollanda ekonomisi son yıllarda aşağı yönlü bir grafik sergilese de 2014 yılı ile birlikte toparlanma eğilimi öne çıkıyor.

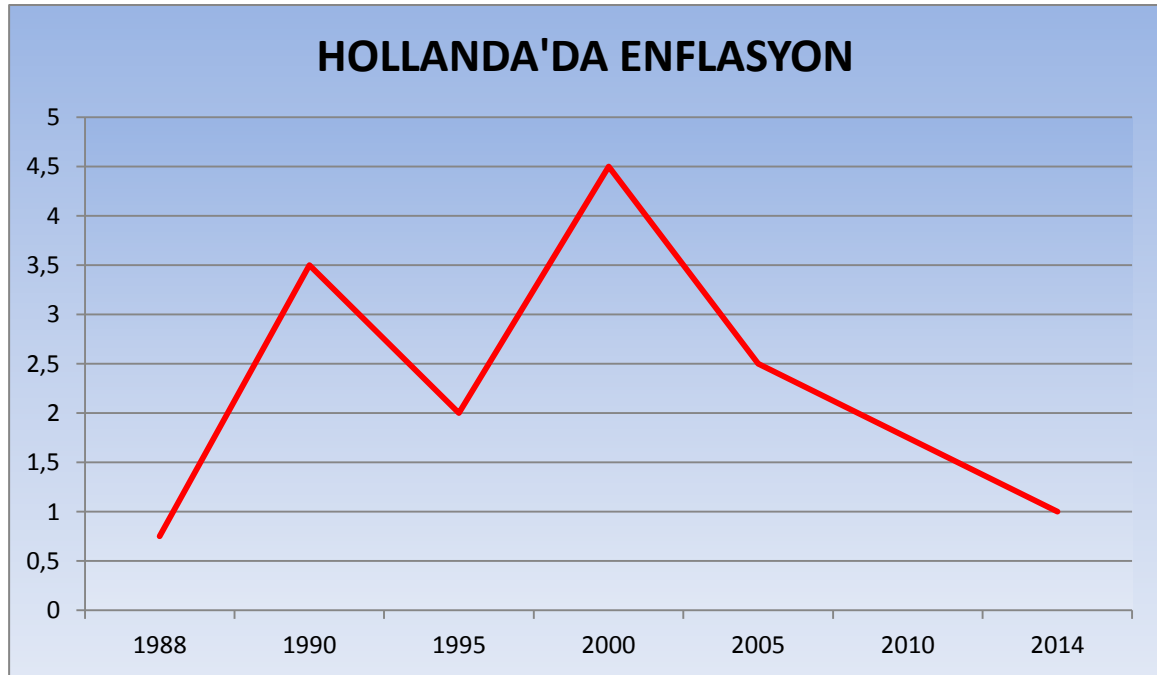
HOLLANDA BÜYÜME RAKAMLARI			
2012	2013	2014 (Beklenti)	2015 (Beklenti)
% -1,2*	% 0,7*	% 0,6**	% 1,2**

*Kaynak: Hollanda İstatistik Kurumu (CBS)

**Kaynak: Uluslararası Para Fonu (IMF)

Uluslararası Para Fonu IMF'nin öngörüsüne göre; Hollanda ekonomisi 2014 yılında % 0,6 oranında büyüme kaydetti. (2014 yılı sona ermiş olsa da henüz resmi büyüme verileri açıklanmış değil.) IMF'nin Hollanda ekonomisi için öngördüğü 2015 yılı büyüme oranı yüzde 1,2 oldu.

Hollanda'da; makroekonomik göstergeler içerisinde önemli bir yere sahip olan enflasyon cephesinde ise aşağı yönlü bir hareket gözlemleniyor. Hollanda Ulusal İstatistik Kurumu (CBS) tarafından açıklanan verilere göre, enflasyon 2014 yılında son 25 yıllık dönemin en düşük seviyesine geriledi. Hollanda'da 2014 yılında yaşanan enflasyon % 1 seviyesinde kaldı.

Kaynak: Hollanda İstatistik Kurumu (CBS)

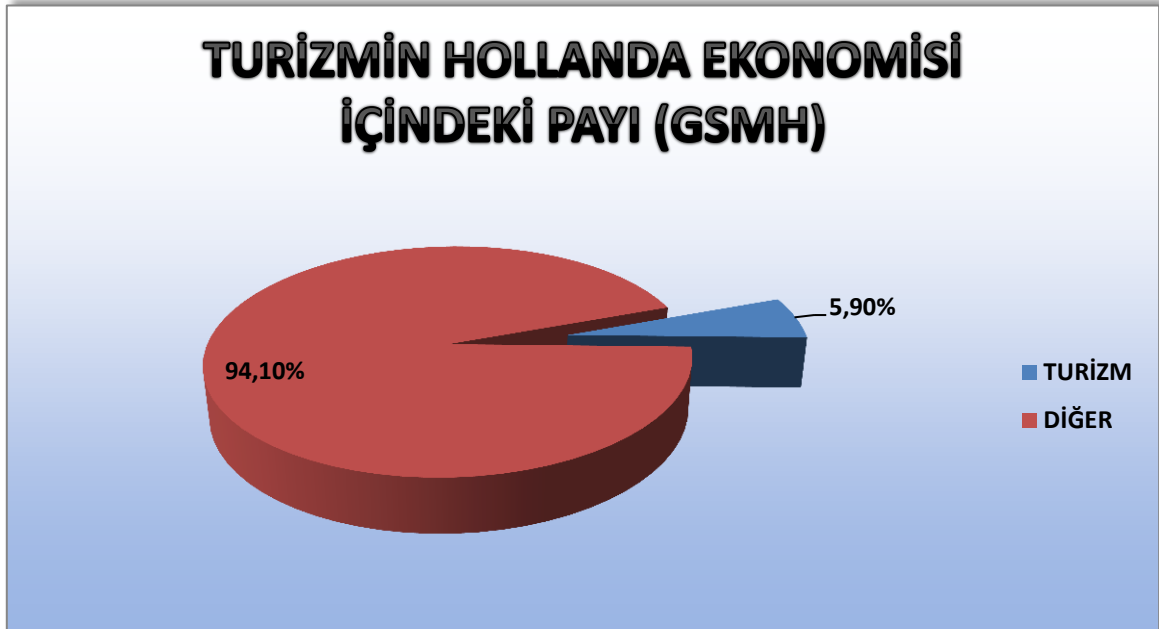
HOLLANDA'DA İFLAS EDEN ŞİRKET SAYISI 2014'TE YÜZDE 21 GERİLEDİ

Ülkenin içinde bulunduğu genel ekonomik durumu yansıtması bakımından önemli bir diğer veri de iflas eden şirket sayısına ilişkin veriler. Küresel ekonomik kriz sürecinde çok sayıda iflasın yaşandığı Hollanda'da 2013'ün ikinci yarısından itibaren iflas eden şirket sayısında düşüş eğilimi kaydediliyor. Hollanda İstatistik Kurumu (CBS) tarafından açıklanan verilere göre; 2014 yılında iflasını açıklayan şirket sayısı 2013'e göre %21 oranında azalmış durumda. Hollanda'da 2013 yılında 8 bin 376 şirket iflas ederken bu sayı 2014 yılı sonunda 6 bin 645'e düştü. Hollanda'nın önde gelen bankalarından ING Bank tarafından açıklanan öngöründe ise iflas eden şirket sayısının 2015 yılında da azalacağı öngörüldü. ING Bank'ın öngörüsüne göre Hollanda'da iflas eden şirket sayısı 2014 yılına göre yüzde 3 oranında düşecek.

TURİZM SEKTÖRÜNÜN HOLLANDA EKONOMİSİ İÇİNDEKİ PAYI

Dünya Turizm ve Seyahat Konseyi WTTC verilerine göre; Hollanda'da turizm sektörünün doğrudan oluşturduğu büyüklük 2013 yılında 12,3 milyar Euro seviyesinde oldu. Turizmin Hollanda GSMH'si içindeki payı yüzde 2.1 düzeyinde bulunuyor. WTTC verilerine göre; turizm sektörünün destek olduğu diğer sektörlerle birlikte oluşturduğu büyüklük Hollanda ekonomisinin yüzde 5,9'una karşılık gelen 35,9 milyar Euro seviyesinde gerçekleşiyor.

Turizm, Hollanda'daki toplam istihdamın yüzde 6,7'sine karşılık gelen 491 bin 500 kişiye de iş olanağı sağlıyor.

* Kaynak: WTTC

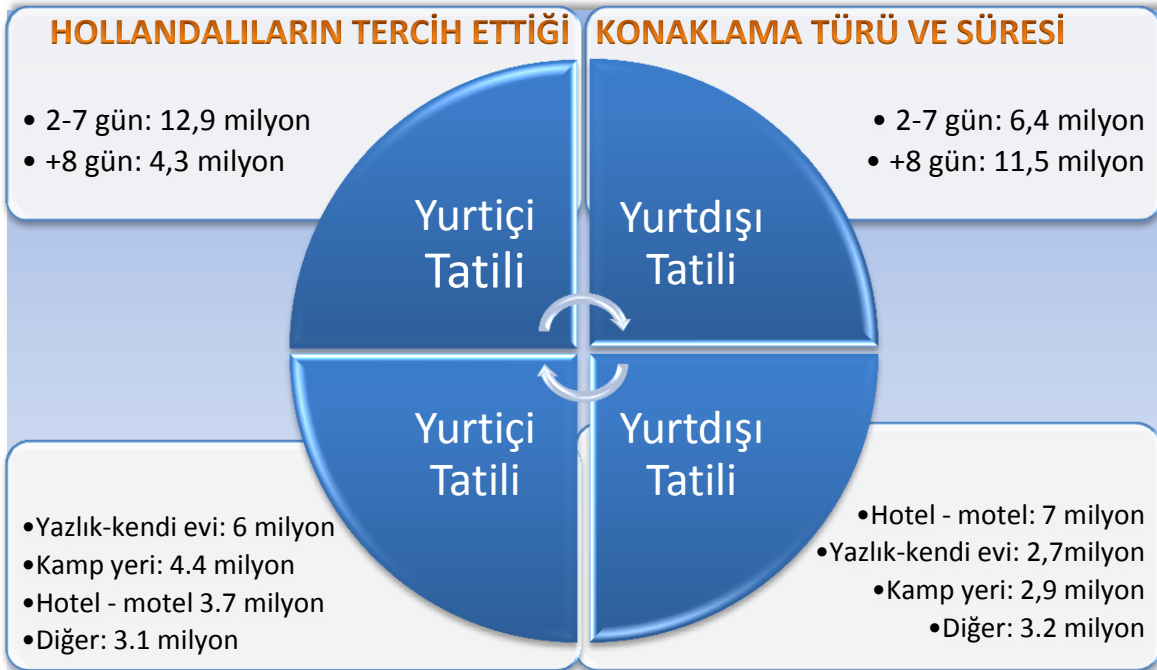
HOLLANDALILARIN YÜZDE 79,5'İ 2014'TE TATİLE ÇIKTI

Hollanda Turizm Ofisi tarafından açıklanan verilere göre; 2014 yılında Hollandalıların yüzde 79,5'i en az bir kez ülke içinde veya yurtdışına tatil amaçlı seyahat gerçekleştirdi. Dünyada nüfusuna oranla en çok tatile çıkan ülke vatandaşları arasında yer alan Hollandalılar, 2014 yılında yurt içi ve yurt dışında 35,1 milyon turistik seyahat gerçekleştirdi.

*Kaynak: Hollanda Turizm Ofisi

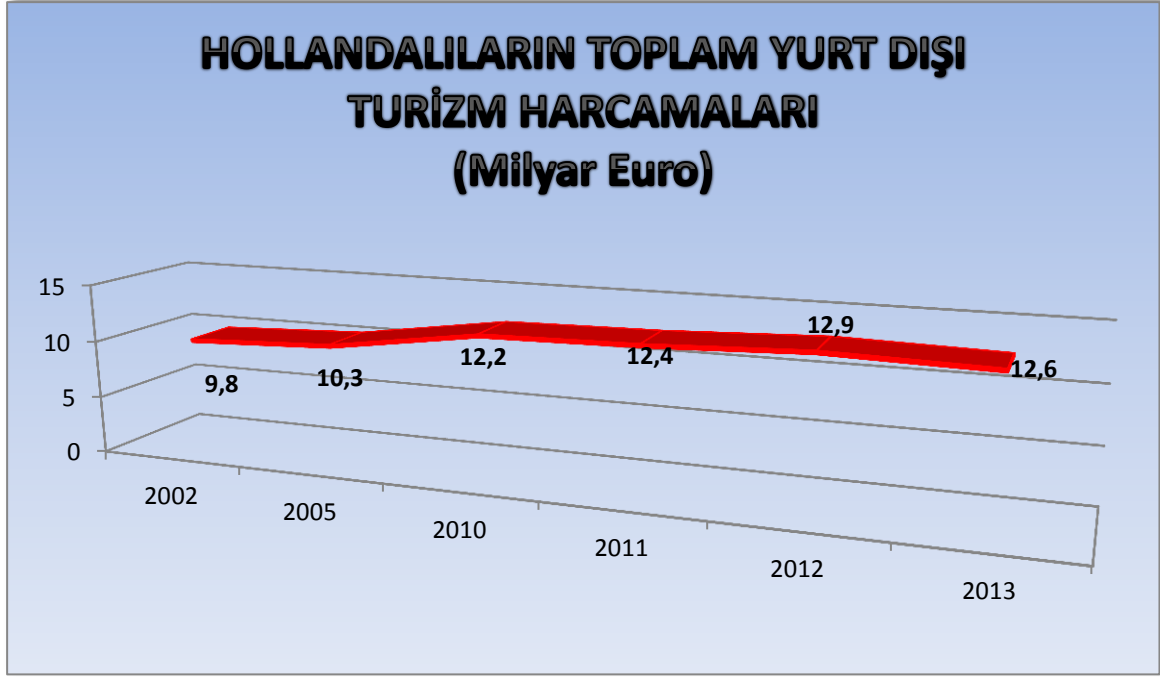
Bu seyahatlerin 17,2 milyonu ülke içindeki tatiller olurken, Hollandalıların yurtdışında gerçekleştirdikleri tatil sayısı 17,9 milyon oldu. Hollanda Turizm Ofisi tarafından açıklanan verilere göre; Hollanda vatandaşlarının tatilde geçirdikleri süre ve tercih ettikleri konaklama türü ise gittikleri destinasyona göre farklılık gösterdi.

*Kaynak: Hollanda Turizm Ofisi

HOLLANDALILARIN TATİL HARCAMASINDA DÜŞÜŞ EĞİLİMİ

Küresel ekonomik krizin etkilediği Hollanda vatandaşları, tatil harcamalarında kesintiye gittiler. Hollanda Ulusal İstatistik Ofisi tarafından açıklanan yurtdışı turizm harcamalarına ilişkin istatistiklere göre; Hollandalıların yurtdışı turizm harcaması 2013 yılında 300 milyon Euro geriledi. Verilere göre Hollanda vatandaşları 2002 yılında 9 milyar 730 milyon Euro'luk yurt dışı turizm harcaması gerçekleştirirken 2012 yılında bu harcama 12 milyar 886 milyon Euro'ya yükseldi.

* Kaynak: Hollanda İstatistik Kurumu (CBS)

Hollanda İstatistik Kurumu tarafından açıklanan verilere göre; yurtdışı tatil harcamalarının 11,7 milyar Euro'luk kısmını uzun tatillerde yapan Hollandalıların kısa süreli yurtdışı tatil için 2013 yılında ayırdıkları bütçe ise 900 milyon Euro oldu.

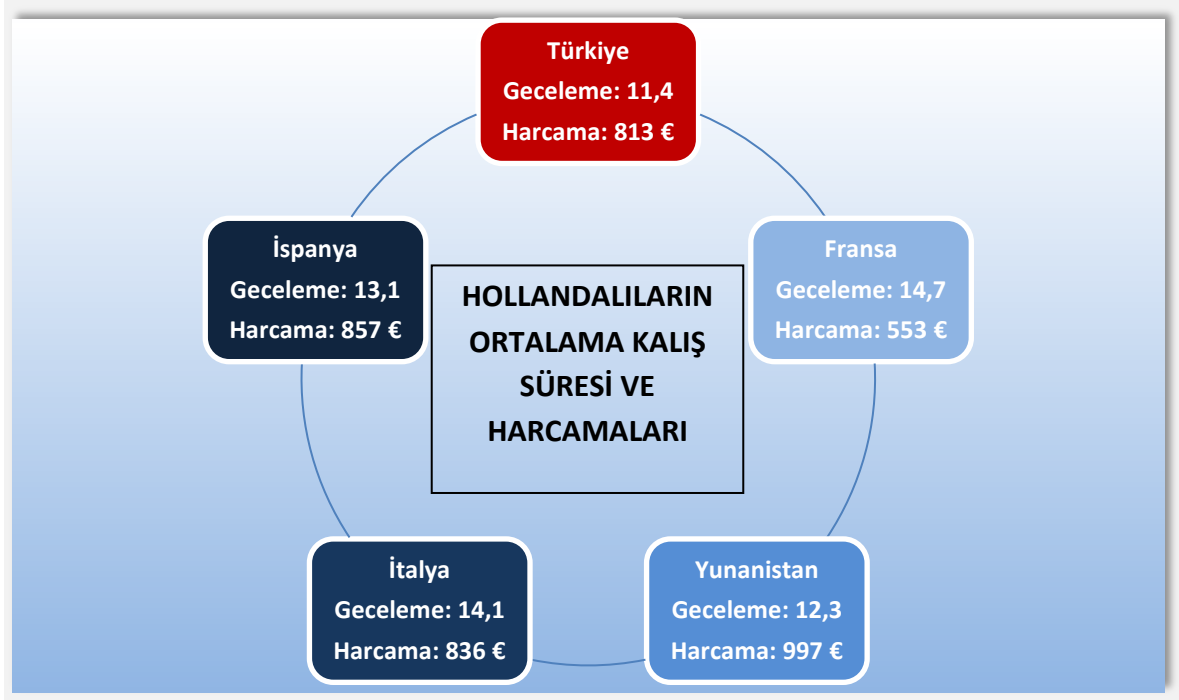
Hollanda vatandaşlarının yurtiçi tatillerle birlikte 2013 yılında gerçekleştirdikleri turizm harcaması 15,4 milyar Euro seviyesinde gerçekleşirken yaz sezonu harcamaların yoğunlaştığı dönem oldu. CBS verilerine göre; Hollandalılar 2013 yaz sezonunda yurtiçi ve yurtdışı tatiline 9,6 milyar Euro harcarken aynı yılın kış sezonu harcamaları 5,8 milyar Euro seviyesinde oldu.

HOLLANDA VATANDAŞLARININ KİŞİBAŞI TURİZM HARCAMASI 810 EURO

Hollanda İstatistik Kurumu verilerine göre Hollanda vatandaşlarının 2013 yılında uzun tatillerde gerçekleştirdikleri ortalama kişi başı harcama 810 Euro olurken kısa tatillerde 250 Euro seviyesinde gerçekleşti.

HOLLANDALI TURİST TÜRKİYE'DE 11.4 GÜN KALDI 813 EURO HARCADI

CBS tarafından açıklanan verilere göre Hollanda vatandaşları Türkiye'de ortalama 11,4 gün kalırlarken bu süreçte gerçekleştirdikleri harcama 813 Euro oldu. Diğer Akdeniz ülkeleri Yunanistan, İtalya ve İspanya hem kalınan gün sayısı hem de ortalama harcama bakımından Türkiye'yi geride bıraktı.

* Kaynak: Hollanda İstatistik Kurumu (CBS)

Hollanda Turizm Ofisi tarafından açıklanan verilere göre; Hollanda vatandaşlarının gitmeyi en çok tercih ettikleri destinasyonları komşu ülkeler oluşturdu. Almanya en çok seyahat edilen ülke olurken Almanya'yı, Fransa ve Belçika takip etti. Hollanda Turizm Ofisi tarafından açıklanan bilgilere göre; Türkiye Hollanda vatandaşlarının en çok seyahat ettiği yedinci yurtdışı destinasyon konumunda bulunuyor. Ancak bu veriler otomobile seyahat etme alışkanlığı yüksek olan ve kısa tatiller için komşu ülkeleri tercih eden Hollanda vatandaşlarının tercihleri dikkate alınarak oluşturulmuş durumda.

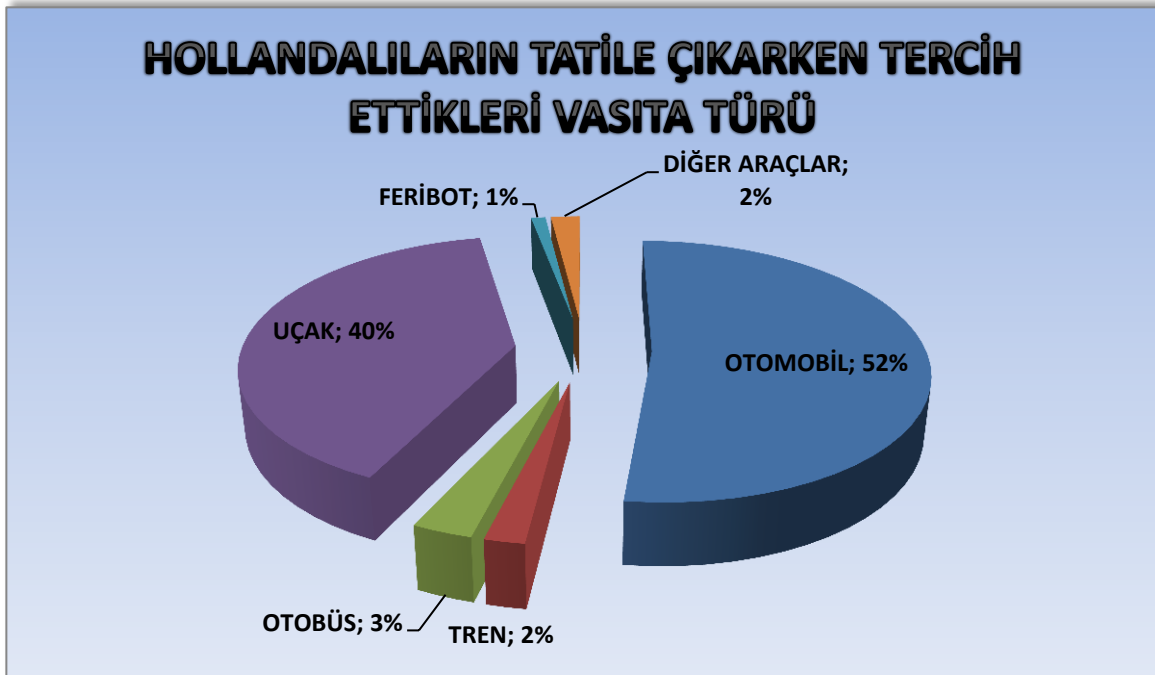
HOLLANDALILARIN EN ÇOK SEYAHAT ETTİKLERİ ÜLKELER

*Kaynak: Hollanda Turizm Ofisi

UÇAKLA SEYAHAT EDİLEN DESTİNASYONLAR ARASINDA TÜRKİYE 2'İNCİ

Hollanda İstatistik Kurumu tarafından yapılan araştırmada Hollanda vatandaşlarının yarısından fazlası (%52) yurtdışı tatiline otomobile gittiğini ortaya koyuyor. Bu seyahatlerin tamamına yakını kısmını komşu ülkelere yönelik olarak gerçekleşen kısa süreli şehir turları "city-break"ler oluşturuyor. Uçakla yapılan seyahatlerin genel içindeki payı ise yüzde 40 seviyesinde bulunuyor. Lahey Kültür ve Tanıtma Müşavirliği tarafından geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen Pazar araştırmasına göre; Türkiye, Hollanda pazarında uçakla seyahat edilen destinasyonlar arasında İspanya'dan sonra 2'inci pazar olarak yer alıyor.

* Kaynak: Hollanda İstatistik Kurumu (CBS)

TÜRKİYE'YE GELEN HOLLANDALI TURİST SAYISI

1999 yılında 214 bin Hollandalı turisti ülkemizde ağırlarken 2005 yılına kadar olan süreçte Hollanda pazarı ciddi bir büyüme gerçekleştirdi. Küresel ekonomik krizle birlikte Hollandalı turist sayısında yaşanan düşüş, 2010 yılından itibaren yeniden yükselmeye başladı.

*Kaynak: T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı

HOLLANDA PAZARI 2014 PERFORMANSI					
ÜLKE	2012	2013	2014	2013/2012 Değişim %	2014/2013 Değişim %
HOLLANDA	1 273 593	1 312 466	1 303 730	3,05	-0,67

*Kaynak: T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı

Türkiye, 2013 yılında Hollandalı turist sayısında 1,3 milyon sınırını aşarken 2014 yılında ise hafif bir düşüş yaşandı. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından açıklanan 2014 yılı yabancı ziyaretçi verilerine göre; Hollanda'dan gelen turist sayısı 2014 yılında bir önceki yıla oranla yüzde 0,67 oranında gerileyerek 1 milyon 303 bin 730'a düştü.

VAKANTIEBEURS 2015 TURİZM FUARI

Hollanda'nın en önemli turizm fuarı konumundaki Vakantiebeurs Turizm Fuarı'nda bu yıl 1400'ü aşkın katılımcı kuruluş ve 100 bini aşan ziyaretçi sayısına ulaşıldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yurtdışında iştirak edilen 7 büyük turizm fuarı arasında yer alan Vakantiebeurs Turizm Fuarı bu yıl 13-18 Ocak tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Türkiye fuara; Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca kamu/özel sektör işbirliği çerçevesinde 748 m²'lik stant alanı ile katılım sağladı. Fuarda, Kültür ve Turizm Bakanlığı standında Türk Hava Yolları ile birlikte 22 sektör kuruluşu ve 20 özel işletmeye yer verildi.

Türkiye fuarda; Kültür ve Turizm Bakanlığı standı dışında İzmir, Bodrum ve Kuşadası stantları ile temsil edilirken bu üç stand ile birlikte Türkiye'nin temsil edildiği toplam alan 1400 metrekareye ulaştı.

Bu yıl T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığını temsilen Müsteşar Prof. Dr. A. Haluk Dursun'un iştirak ettiği fuara, Lahey Büyükelçisi Sadık Arslan, Rotterdam Başkonsolosu Togan Oral, Deventer Başkonsolosu Zafer Ateş, Türkiye'den Tanıtma Genel Müdür Yardımcısı Dr. Cengiz Aydın, İzmir Valisi Mustafa Toprak, Antalya Valisi Muammer Türker, Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürü İbrahim Acar, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Adıyaman Belediye Başkanı Fehmi Hüsrev Kutlu, Kilis Belediye Başkanı Hasan Kara, Adıyaman İl Genel Meclis Başkanı Mehmet Salih Şahan, Kilis İl Genel Meclis Başkanı Mehmet Metin Karakuş, Gaziantep Üniversitesi Rektörü Prof. Mehmet Yavuz Coşkun, İzmir Kalkınma Ajansı Genel Sekreter Vekili Murat Yılmazçoban, İpekyolu Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Bülent Özkan, EXPO 2016 Antalya Ajansı Genel Sekreteri Selami Gülay, Bodrum Belediye Başkanı Mehmet Kocadon, Marmaris Belediye Başkanı Ali Acar, Datça Belediye Başkanı Şenel Topcan, Kemer Belediye Başkanı Mustafa Gül ve Kemer Belediyesi Başkan Yardımcısı Semih Top ile birlikte birçok sektör temsilcisi katıldı.

Fuara; TÜRSAB'ı temsilen, TÜRSAB Kurumsal İlişkiler Departmanı'ndan Berna Akar ve Ar – Ge Departmanı'ndan Fatih Gönül katılırken TÜRSAB standında, TÜRSAB ve Müze dergilerinin çeşitli sayıları, İstanbul Arkeoloji Müzesi Broşürleri, Travel Turkey İzmir 2015 Fuar broşürleri, İstanbul Shopping Fest broşürleri, "Where İstanbul" dergileri, Arkeoloji Müzeleri broşürleri ve Hotel & Travel Guide CD'leri broşürleri sergilendi.

Fuar süresince TÜRSAB standını; Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı Sayın Prof. Dr. A. Haluk Dursun, Lahey Büyükelçisi Sadık Arslan, İzmir Valisi Mustafa Toprak, Antalya Valisi Muammer Türker, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin başta olmak üzere pek çok önemli isim ziyaret ederken turizm alanındaki gelişmeleri değerlendirdiler.

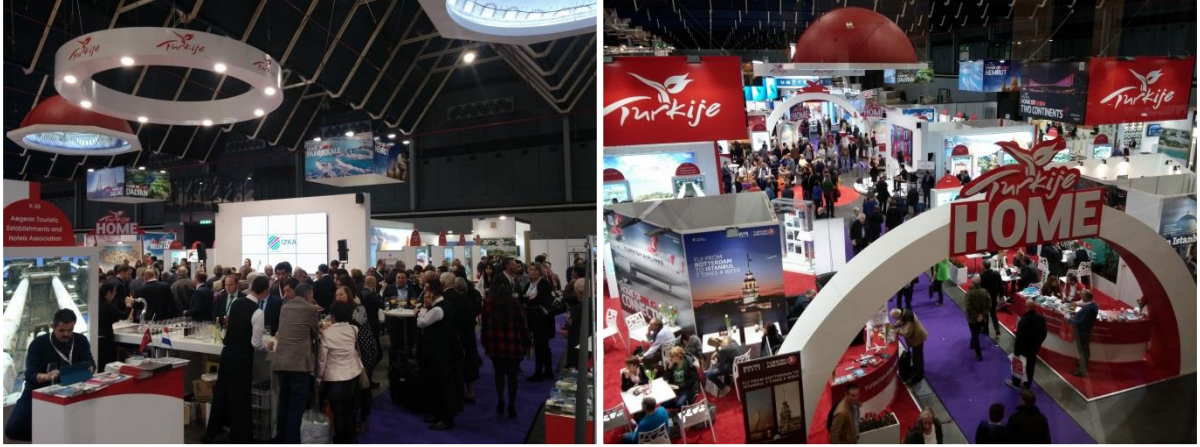

Bu yıl TÜRSAB - Türkiye Seyahat Acentaları Birliği ve İZFAŞ ortaklığı ile 10 – 13 Aralık 2015 tarihleri arasında yeni fuar alanı "Fuar İzmir"de (Gaziemir) düzenlenecek olan "Travel Turkey İzmir Turizm Fuar ve Konferansı"na istinaden İZFAŞ Fuarlar Sorumlusu Oya Aksay fuar süresince standları ziyaret ederek görüşmeler gerçekleştirildi.

Fuarın açılış günü Türkiye standında Türk mutfağından örneklerin yer verildiği resepsiyona, Hollanda turizm sektör kuruluşları temsilcileri, tur operatörleri ve medya mensupları da katılım sağlayarak; Türkiye'den gelen katılımcılarla pazar durumunu, eğilimler ve trendleri tartışma ve işbirliği imkanlarını değerlendirme fırsatı buldular.

2015 YILI HOLLANDA PAZAR BEKLENTİLERİ

- Hollanda ekonomisinin resesyondan çıkmaya başlaması ve önümüzdeki iki yıllık süreç için ekonomide büyüme beklentisinin oluşması turizm sektörü için olumlu sinyaller olarak görünüyor.
- Ancak ekonomide yaşanacak toparlanmanın turizm sektörüne kısa vadede yansımalarının zor olduğu turizmcilerin ortak görüşü.

- Ruble’de yaşanan değer kaybı nedeniyle Rus pazarında yaşanması beklenen düşüş, Türk turizmcileri alternatif pazarları geliştirme noktasında arayışa yönlendirmiş durumda. Bu nedenle; Türkiye’ye en çok turist gönderen ülkeler arasında yer alan Hollanda pazarına özel önem gösteren Türk turizmcilerin Utrecht Vakantiebeurs Fuarı’na geçtiğimiz yıllardan daha yoğun bir katılım gösterdikleri gözlemlendi.
- Türkiye’ye yönelik yaz sezonu satışları geçtiğimiz yılın altında seyrediyor.
- Büyük tur operatörleri İspanya ve Yunanistan satışlarında ciddi artış yaşandığını kaydederken 2015 yaz sezonu satışlarında Türkiye’ye yönelik talebin düşük olduğu görüşü ön plana çıkıyor.
- Hollanda pazarında Türkiye’nin 2015 yılında göstereceği performansı “last minute - son dakika” satışlarının belirleyeceği görüşü hakim durumda.